

prima instanță: Judecătoria Cahul
Judecător: L. Turculeț
instanța de apel: Curtea de Apel Cahul
Judecători: G. Vavrin, R. Petrov, I. Dănăilă

ÎNCHEIERE

01 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu și Iuliana Oprea

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Goldenștein Anatolii și Goldenștein Grigorii, prin intermediul avocatul Igor Filip,

în pricina civilă la cererea depusă de către Goldenștein Anatolii și Goldenștein Grigorii, persoană interesată Primăria orașului Cahul, intervenienții accesorii Muzeul orașului Cahul și Consiliul raional Cahul privind constatarea faptului cu valoare juridică,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 08 noiembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Goldenștein Anatolie și Goldenștein Grigore, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Cahul din 23 mai 2016,

c o n s t a ț ă :

La 13 iulie 2015, Goldenștein Anatolii și Goldenștein Grigorii, persoană interesată Primăria orașului Cahul, intervenientul accesoriu Muzeul orașului Cahul a depus cerere privind constatarea faptului cu valoare juridică.

În motivarea acțiunii, petiționarii au indicat că, la 03 iulie 1940, în or. Cahul, familia lor a fost represată politic, deposedați de avere, iar mai apoi exilați în Kazahstan pe motiv că sunt evrei. La baza acestor evenimente a fost decizia a Sovietului Suprem al RASSM împreună cu alte familii de evrei și germani, conform listelor prezentate în Primăria Cahul. Concretizează că au fost supuși presiunilor următorii membri ai familiei: părinții - Rafael și Ana; copii - Anatolii, Grigorii, Claudia; unchii - Solomon și Ester, precum și fiicele lor mai mici.

Prin urmare, relatează că inițial s-au refugiat la niște prieteni în or. Comrat, apoi în vara anului 1941 au ajuns în or. Akmola, Kazahstan, iar Grigorii a rămas în or.

Comrat, pentru că avea 10 ani. În anul 1953, după moartea lui Stalin, au revenit în Moldova și s-au stabilit în Chișinău, emigrând în SUA.

În acest context, au menționat că s-au adresat la organele competente pentru reabilitare, după ce au aflat despre desecretizarea dosarelor celor repressați. Faptul represiunilor este confirmat de lucrarea „Cartea Memoriei”, însă de organele oficiale li s-a refuzat reabilitarea din motivul că nu există astfel de dosar. Prin urmare, petiționarii consideră că familia lor a fost victima represiunilor politice, deoarece au fost omorâți membrii familiei, fiind lipsiți de avere și deportați în Kazahstan pe teme etnic și pentru deținerea unei averi impresionante.

În opinia lor, ei urmează să fie declarați nevinovați și reabilitați în fața societății.

Solicită Goldenștein Anatolii și Goldenștein Grigorii, constatarea faptului represiunilor politice în privința familiei lor la 03 iulie 1940, cu reabilitarea în drepturi a familiei Goldenștein expropriate și deportate din Republica Autonomă Sovietică Socialistă Moldovenească din or. Cahul în componența: tatăl – Goldenștein Rafael, mama – Goldenștein Anna (decedați 1960, respectiv 1966); fiilor – Anatolii și Grigorii, precum și fiicei Klavdia (născută în 1922 – decedată la 2009).

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 07 decembrie 2015, a fost dispusă scoaterea de pe rol a cererii de constatare a faptului cu valoare juridică depusă de petiționari, din motivul constatării unui litigiu de drept ce ține de competența instanțelor judecătorești. (f. d. 72)

La 14 martie 2016, Colegiul judiciar al Curții de Apel Chișinău a admis recursul declarat de petiționari, prin intermediul avocatului Igor Filip, și au casat integral încheierea din 07 decembrie 2015. Pentru a hotărî astfel, instanța a statuat că prima instanța nu a indicat care circumstanțe în opinia sa constituie litigiu de drept comun, ci doar s-a limitat la o concluzie general abstractă, fără a-și motiva soluția.

La fel, instanța de apel a considerat că prima instanța urma să atragă în proces în calitate de intervenient accesoriu Consiliul raional Cahul. (f. d. 84 – 89)

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 01 aprilie 2016, a fost dispus chemarea în calitate de parte interesată Primăria or. Cahul și intervenienții accesorii Muzeul orașului Cahul și Consiliul raional Cahul. (f. d. 95)

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 23 mai 2016, a fost respinsă acțiunea, ca fiind neîntemeiată. (f. d. 113, 120 – 123)

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 08 noiembrie 2016, a fost respinsă cererea de apel declarată de Goldenștein Anatolie și Goldenștein Grigore, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Cahul din 23 mai 2016.

La adoptarea soluției, instanța de apel a statuat că petiționarii nu au demonstrat exproprierea familiei sale de averea pe care o posedau, precum și faptul că au fost deportați în or. Akmola, Kazahstan. Or, lucrarea artistico-documentară „Cartea

Memoriei” a Muzeului Național de Istoria Moldovei, fiind prezentată în calitate de probă, nu conține date despre sursele informațiilor privind deportarea familiei Goldenștein în 1940. Astfel, din explicațiile petiționarilor, a reieșit că ei singuri au părăsit orașul, deplasându-se inițial în or. Comrat, iar ulterior în or. Akmola, Kazahstan, fără a fi duși forțat de la locul de domiciliu. (f. d. 183)

În același timp, Colegiul judiciar a conchis că petiționarii nu au probat deposedarea de bunurile imobile, pe care le aveau în proprietate. (f. d. 184)

La 06 decembrie 2016, Curtea de Apel Cahul a expediat participanților la proces copia deciziei integrale din 21 iunie 2016 pentru cunoștință. (f. d. 186)

La 03 ianuarie 2017, Goldenștein Anatolii și Goldenștein Grigorii, prin intermediul avocatului Igor Filip, au declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 08 noiembrie 2016, solicitând casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral acțiunea.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Prin prisma normei de drept enunțate, instanța de recurs constată că recursul declarat de Goldenștein Anatolii și Goldenștein Grigorii, prin intermediul avocatului Igor Filip la 03 ianuarie 2017 este depus în termen.

În motivarea ilegalității deciziei contestate, recurenții afirmă că aprecierea instanței de apel privind plecarea de bună voie a petiționarilor în or. Akmola, Kazahstan sunt total lipsite de raționamente și în contradictoriu cu suportul probatoriu administrat.

O altă critică adusă deciziei atacate, constă în faptul că materialele administrate de Arhiva de Stat a Republicii Moldova descriu că imobilele petiționarului au intrat în proprietatea statului, ceea ce infirmă concluzia instanțelor precum că nu există date despre represarea familiei petiționarului, inclusiv și deposedarea acestora de avere din partea autorităților. De altfel, consideră că înscrisurile „Ordonanța nr. 88 și 80” și „Cartea Memoriei” indică direct deportarea familiei Goldenștein.

Recurenții susțin că instanțele au interpretat eronat prevederile art. 1 și 2 ale Legii nr. 1225 – XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, atât timp cât a fost constatat omorârea membrilor familiei sale, deportarea în Kazahstan și exproprierea totală de avere, însă instanța de fond a dedus că nu există date ale represiunilor politice în privința lor.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 27 ianuarie 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat cererea de recurs în adresa Primăriei or. Cahul, Consiliului orașului Cahul și Muzeului or. Cahul cu

înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data primirii scrisorii. (f. d. 193)

Până la data examinării pricinii, intimații Primăria or. Cahul, Consiliului orașului Cahul nu au depus referință, prin care să-și expună opinia cu referire la recursul declarat.

La 17 februarie 2017, Muzeul or. Cahul a formulat referință în întâmpinarea recursului, în care au indicat că în documentele găsite în Arhiva Națională despre familia Goldenștein de către avocatul Igor Filip nu există nici un act care ar servi măcar probă indirectă la cazul deportării acestei familii.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Audiind raportul verbal al judecătorului raportor coroborat cu argumentele invocate în recurs și în baza referinței formulate de intimat și constatând existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 alin.(1) Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul menționează că recurenții Goldenștein Anatolii și Goldenștein Grigorii, prin intermediul avocatul Igor Filip, în cererea de recurs nu a invocat nici unul din temeiurile de declarare prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) sau (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra

inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Completul judiciar indică că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, fără a se examina temeinicia lor.

În acest sens, completul reiterează prin prisma jurisprudenței CEDO că „ ... art.6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor argumentele recursului care sunt similare argumentelor invocate în instanța de apel, au fost verificate minuțios, la judecarea pricinii în ordine de apel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Goldenștein Anatolii și Goldenștein Grigorii, prin intermediul avocatul Igor Filip, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Goldenștein Anatolii și Goldenștein Grigorii, prin intermediul avocatul Igor Filip, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iuliana Oprea